

KONINKRIJK BELGIE

1000 Brussel,
Zetel : Ministerie van Justitie
Poelaertplein 3
Tel. : 02/504.66.21 tot 23
Fax : 02/504.70.00

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES nr. 03 / 93 van 16 juni 1993

O. ref. : A / 005 / 93

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Commissies die controleopdrachten vervullen in het kader van de wetgeving betreffende het syndicaal statuut in de overheidssector.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, onder meer de artikelen 6 en 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, onder meer de artikelen 5 en 8, gewijzigd door de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken op 20 april 1993;

Gelet op het verslag opgesteld door mevrouw JANSEN;

Brengt op 16 juni 1993 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd voorgelegd, strekt ertoe de Controlecommissie voor de representativiteit van de vakorganisaties in de overheidssector en de Commissie voor de vakbondspremies, die controleopdrachten vervullen in het kader van de wetgeving betreffende het syndicaal statuut in de overheidssector, machtiging te verlenen tot toegang tot bepaalde gegevens van het Rijksregister, en tot gebruik van het identificatienummer van de personen die zijn opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, teneinde de betrokkenen te identificeren in de bestanden en repertoria die zij in het kader van hun activiteiten bijhouden.

De begunstigden van de machtiging zijn, zoals voorzien in artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit :

- de Voorzitter en de leden van voornoemde Commissies;
- de Secretaris en de adjunct-Secretaris van deze Commissies;
- de personeelsleden van niveau 1 die de Eerste Minister ter beschikking van de Commissies stelt ter vervulling van hun opdrachten, en die hij daartoe met name en schriftelijk aanwijst.

Naast het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, zijn de enige informatiegegevens waartoe de toegang is voorzien, deze vernoemd in artikel 3, eerste lid, 1E, 2E en 5E, en tweede lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, namelijk de naam en de voornamen, de geboorteplaats en -datum, de hoofdverblijfplaats en hun opeenvolgende wijzigingen.

Het ontwerp van koninklijk besluit preciseert in zijn artikel 3 dat de informatiegegevens die in toepassing van artikel 1 werden bekomen door de personen waarvan sprake in hetzelfde artikel, tweede lid, enkel mogen worden gebruikt als identificatiemiddel :

- 1E in de betrekkingen die deze personen onderhouden voor intern beheer;
- 2E in hun betrekkingen met de houder van dat nummer of met zijn wettelijke vertegenwoordiger en met andere openbare overheden en instellingen die zelf de machtiging hebben gekregen om dit identificatienummer te gebruiken.

II. BESPREKING VAN HET ONTWERP :

Het ontwerp van koninklijk besluit vindt zijn wettelijke grondslag in de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, in het bijzonder in de artikelen 5 en 8.

Het verslag aan de Koning rechtvaardigt het ontwerp door de nood aan een efficiënter en sneller beheer van de dossiers. Het eerste deel van de controle die door de Commissies wordt uitgevoerd, bestaat er immers in na te gaan of een vakbondslid deel uitmaakt van de betrokken overheidsdiensten. Op dit ogenblik gebeurt deze controle door elke naam op de ledenlijsten van een vakorganisatie of op een aanvraagformulier voor een vakbondspremie dat aan de Commissie wordt bezorgd, manueel te vergelijken met de personeelslijst van de betrokken overheidsdienst. De vergelijking van de identiteit gebeurt aan de hand van de naam, voornaam, het adres en, indien beschikbaar, de geboortedatum.

Naast de aanzienlijke tijd die nodig is voor deze manuele controle, moet men bij dit systeem, wanneer er een gegeven ontbreekt, de ontbrekende inlichtingen vragen bij de vakorganisatie, wat nog grotere vertragingen veroorzaakt.

Het tweede deel van de controle bestaat erin de betaling van de vakbondsbijdrage van de gesyndiceerde na te gaan. Dit gebeurt door de afzonderlijke betalingsbewijzen te onderzoeken.

De steeds groter wordende achterstanden aan weerszijde zorgen er bijgevolg voor dat deze verrichtingen uiterst langzaam verlopen.

Om de taken die hen zijn opgelegd binnen de wettelijke termijnen te kunnen uitvoeren, wensen deze Commissies bijgevolg gebruik te kunnen maken van een uniek identificatiegegeven om de vergelijking van de identiteit mogelijk te maken door middel van de informatica. Zij voeren aan dat de overheidsinstellingen die hun meestal informatiegegevens verschaffen, het Rijksregisternummer reeds gebruiken om de personen te identificeren en dat wanneer ook zij het nummer zouden mogen gebruiken, de uitgevoerde controle sneller en nauwkeuriger zou verlopen. Voor de overblijvende lijsten, die geen Rijksregisternummer bevatten, vragen ze, teneinde te kunnen overgaan tot de identificatie van de betrokken personen, de toegang tot de basisgegevens van het Rijksregister die zijn vermeld in artikel 3, 1E, 2E en 5E van de wet van 8 augustus 1983, namelijk de naam en de voornamen, de geboorteplaats en -datum en de hoofdverblijfplaats.

De Commissie neemt er nota van dat de toegang tot voornoemde gegevens slechts zou toegestaan zijn voor de vervulling van de taken eigen aan elk van de betrokken Commissies en dat de gegevens die afkomstig zijn van het Rijksregister enkel zullen dienen voor de interne organisatie van de respectievelijke bestanden.

Bovendien benadrukt zij dat de identificatie van de personen via het nummer van het Rijksregister, slechts zal kunnen gebeuren via openbare overheden en instellingen die gemachtigd zijn het te gebruiken. Aangezien deze machtiging niet werd verleend kunnen enkel de gegevens worden meegedeeld aan deze instellingen en overheden.

Zij staat er tenslotte op te benadrukken dat, overeenkomstig artikel 6 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de verwerking van de zogenaamd "gevoelige" gegevens, waartoe juist de basisgegevens behoren over het lidmaatschap van een vakbond, slechts is toegestaan voor de doeleinden vastgelegd door en krachtens de wet.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING :

Het zou passen aan artikel 1, eerste lid, 1E toe te voegen : " en die enkel die natuurlijke personen betreffen ten aanzien van wie de voornoemde Commissies de taken vermeld in artikel 1 dienen te vervullen;". Het is inderdaad wenselijk de machtiging tot toegang te beperken tot die informatiegegevens betreffende de natuurlijke personen ten aanzien van wie de houders van de machtiging tot toegang de wettelijke of reglementaire taken moeten vervullen die hun toegang tot het Rijksregister rechtvaardigen.¹

Het is aangewezen erop te wijzen dat de toegang tot bepaalde gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer uitsluitend voorbehouden zijn aan de Voorzitter en de leden, de Secretaris en de adjunct-Secretaris van elke Commissie en aan de ambtenaren van niveau 1 die de Eerste Minister ter beschikking van de Commissies stelt ter vervulling van hun opdrachten, en die hij daartoe met name aanwijst.

In artikel 2 wordt uitdrukkelijk gezegd dat de betrokken administratieve overheden deze informatiegegevens slechts zullen mogen worden gebruikt voor doeleinden van intern beheer.

Het ontwerpbesluit benadrukt terecht dat wat de externe betrekkingen betreft, de bekomen informatiegegevens uitsluitend zullen mogen worden gebruikt in betrekkingen met de openbare overheden en instellingen die zelf zijn "aangewezen krachtens artikel 5 van de voormelde wet van 8 augustus 1983 of gemachtigd krachtens artikel 8 van dezelfde wet, in het kader van de betrekkingen die ze onderhouden met de Commissies voor de doeleinden bepaald in artikel 1, eerste lid."

Artikel 2, tweede lid, legt er terecht de nadruk op dat de bedoelde informatiegegevens niet mogen worden meegedeeld aan derden, behalve in geval van voormelde uitzondering. Aangezien de natuurlijke personen op wie de informatiegegevens betrekking hebben, evenals hun wettelijke vertegenwoordigers niet als derden kunnen worden beschouwd, lijkt het niettemin wenselijk de tekst van artikel 2, eerste en tweede lid, te vervangen door het volgende : "De informatiegegevens bekomen met toepassing van artikel 1, eerste lid, 1E, mogen slechts worden gebruikt voor doeleinden van inwendig beheer, en in de betrekkingen met de natuurlijke personen waarop deze informatiegegevens betrekking hebben, en hun wettelijke vertegenwoordigers. Zij mogen niet worden meegedeeld aan derden, met uitzondering van de openbare overheden en de instellingen aangewezen krachtens artikel 5 van de voormelde wet van 8 augustus 1983, in het kader van de betrekkingen die ze onderhouden met de Commissies, voor de doeleinden bepaald in artikel 1, eerste lid."

De verwijzing naar artikel 8 van voornoemde wet werd geschrapt aangezien dit artikel betrekking heeft op het identificatienummer van het Rijksregister en dus niet op artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit waar het de gegevens van het Rijksregister betreft.

Artikel 3 preciseert dat de toegang tot bepaalde gegevens van het Rijksregister en het gebruik ervan slechts worden toegekend voor de identificatie van de personen. Het gaat er dus enkel om de controle van de gegevens mogelijk te maken in het Rijksregister.

¹. Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer," Algemene evaluatie van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en haar uitvoeringsbesluiten", p. 8, 4E

Artikel 4, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit tenslotte, bepaalt op nuttige wijze dat de lijst van de ambtenaren, aangewezen in artikel 1, jaarlijks wordt opgesteld, en dat deze lijst volgens dezelfde periodiciteit aan de Commissie wordt toegestuurd.

De Commissie stelt met genoegen vast dat in het tweede lid een bijkomende bescherming werd ingebracht, aangezien het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen niet mag worden vermeld om ter kennis te worden gebracht van andere derden dan de in het besluit bedoelde overheden en instellingen.

Tot slot, wordt door de talrijke beperkingen die in het ontwerp van koninklijk besluit zijn voorzien, gehoor gegeven aan de bezorgdheid, die de Commissie reeds meermaals heeft uitgedrukt, om de toegang tot bepaalde gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer van de personen die in het Rijksregister van de natuurlijke personen zijn ingeschreven, te beperken tot strikt bepaalde doeleinden, in het belang sensu stricto van de Overheidsdienst, teneinde de banalisering van toegang en gebruik te voorkomen.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie, onder voorbehoud van de voorgestelde wijzigingen, een gunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

J. PAUL.

P. THOMAS.